

Hajy Bekdaş Weli: Bekdaşyýa we beýleki tarykat silsilesi

Category: Edebi makalalar, Kitapcy
написано kitapcy | 26 января, 2025

Hajy Bekdaş Weli: Bekdaşyýa we beýleki tarykat silsilesi
BEKDAŞYÝA we BEÝLEKI TARYKAT SILSILESI

Türkmen taryhçylaryna, edebiýatçylaryna amatly bolmagy üçin şu taýda bekdaşy tarykatyna eýeriji, emma başga atlar bilen agzalýanlar hakda-da aýtmak isleýäris. Bu maglumatlar türk alymy Abdylkadyr Sezginden alyndy.

1. Tahtaçy – türkmen tiresiniň biriniň ady hem-de bir hünäriň ady, şeýle hem esasan Bekdaşylyga eýerijilerdir.

2. Gyzylbaş– XVIII asyrda we soňra fanatik eýranly şaýylar üçin ulanylan sözdür, bekdaşy tarykatyna giren obaly diýen manysy hem meşhurdyr.

3. Çepni – oguzlara degişli bir topar türkmenleriň şiwes adydyr we bekdaşylyga eýerijilerdir.

4. Syraç – türkmenleriň bir şiwesi, olar bekdaşy tarykatyna ýürekden bagly we joşgunly ynsan-lardyr.

5. Alewi – bu söz bütin yslam ülkelerinde ulanylýan bir sözdür. Ýöne her ülke muňa özüçe düşünyär. Anadolyda bekdaşy manysyndadyr.

Indi silsilelere geçeliň. Her bir tarykaty guruja ýa-da onuň

ady bilen gurlanlar özünden öňki halypalaryň haýsylaryna eýerýän bolsalar, şolaryň atlarynyň nobat bilen ýazylmagyna silsile diýilýär. Türkiýede iň meşhur, iň giň ýaýran mewlewiýa we bekdaşyýa tarykatlarydyr.

Mewlewiýa tarykatynyň silsilesi

Möwlna Jelaleddin Rumi

Burhaneddin Muhakkyk Termezi

Huseýin Bekri Balhy

Ahmet bin Ömür Haýrany

Ammary Ýaser

Muhammet Suhrawerdi

Omar Bekri el-Kady

Wasiýeddin el-Kady

Muhammet Bekri

Muhammet Dineweri

Mümşad Dineweri

Jüneýd Bagdady

Ymam Ali Ryza

Hezreti Aly

Muhammet pygamber

Bekdaşyýa tarykatynyň silsilesi

(Ebubekir goly)

Hajy BekdaşWeli

Lokman Horasany (Perende)

Ahmet Ýasawy bin Muhammet Hanefi

Ýusup Hemedany

Ebu Aly Farmidi

Ebul Hasan Harkani

Baýezidi Bistami

Jaferi Sadyk

Kasym bin Muhammet bin Ebubekir

Selmani Farisi

Ebubekiri Syddyk

Muhammet pygamber

Nagyşbendi tarykat silsilesi (Ebubekir goly)

Muhammet Bahaýeddin Nagyşbendi

Emir Külal

Muhammet Baba Semmasi

Ali Ramiti

Muhammet Çagnewi

Arif Riwegeri

Abdylhalyk Gijduwany

Ýusup Hemedany

Ebu Ali Farmidi

Ebul Hasan Harkany

Baýezidi Bestamy

Jaferi Sadyk

Kasym bin Muhammet bin Ebubekir

Selmani Farisi

Ebubekiri Syddyk

Muhammet pygamber

Umuman, silsile gan garyndaşlygy däl-de her bir beýik adamyň mugallymlaryny, ruhy halypalaryny öwrenmek üçin örän zerurdyr.

Edebi makalalar